p2p telefony

Tady IP, volám IP

Podíváte- li se na své měsíční výdaje, určitě zjistíte, že účet za telefon tvoří jejich nemalou část. Chip vám proto poradí, jak ušetřit značnou sumu peněz.

Technologie p2p (peer to peer) není jen ta "zlá", která chce zruinovat firmy vydávající hudební nosiče, ale může být i "obecně užitečná" a zajistit výhodnou IP telefonii. Ekonomické výhody jsou jasné. Je úplně jedno, jestli voláte v kanceláři z jednoho stolu na druhý, nebo třeba do Austrálie. Platíte jen za připojení k internetu. Jediným limitujícím faktorem je propustnost internetu. Jedná-li se o firemní připojení, ať už pomocí Wi-Fi, kabelovky či satelitu, nebo o podobně rychlé připojení, nebudete mít žádné problémy. Z domova prostřednictvím modemu to bude horší. Pokud máte kvalitní přípojku a reálné využití sítě běžně přesahuje 80 %, bude telefonování také funkční. Používáte-li však mobilní internet (v poslední době populární GPRS za paušál) nebo neníli vytáčené připojení příliš kvalitní, můžete si o IP telefonii nechat jen zdát.

IP telefonie však může fungovat i bez počítačů. Již dnes si v Německu mohou uživatelé, kteří nechtějí mít s počítačem nic společného nebo mají raději všechna zařízení zvlášť, zakoupit tzv. IP telefon, který vypadá jako obyčejný pevný telefon, ale pro telefonování využívá technologii p2p. Plusem tohoto řešení je to, že máte pevné telefonní číslo, které se nemění, přestože IP adresa je přidělována dynamicky.

Na principu p2p funguje spousta programů pro telefonování. Vybrali jsme tři z nich a porovnáme si jejich funkce.

SKYPE

Tvůrci programu Skype jsou Niklas Zennström a Janus Friis. Jestliže vám tato jména nic neříkají, vězte, že se jedná o tvůrce programu Kazaa. Stejně jako Kazaa funguje i Skype na principu p2p, tedy bez nutnosti existence centrálního serveru. Data proudí přímo mezi uživateli/počítači. Instalace je velmi jednoduchá, registrace bezproblémová. Program je jednoduchý a umí především to, k čemu byl stvořen, tedy telefonování po internetu. Bez větších problémů se dá Skype provozovat i pomocí vytáčeného připojení, i když to není zrovna ideální. Překvapí kvalita přenášeného hlasu, která je plně srovnatelná s běžnou telefonní linkou, ne-li lepší. Ke zpoždění přenosu dochází jen minimálně, v řádu několika milisekund. Přenos hlasu je také dostatečně šifrován proti odposlechu. V nové verzi programu je již zahrnuta funkce konferenčního hovoru. Přenos je samozřejmě duplexní, pokud to podporuje zvuková karta.

Nezanedbatelnou výhodou je elegance, se kterou si Skype poradí se všemi firewally. Pokud by byl firewall hodně agresivní, posadí se Skype na port 80, který bývá neblokovaný. Takže i ve firmě "za sedmero routery a sedmero Linuxy" nebude mít Skype s připojením problém. Kromě telefonování lze i posílat krátké zprávy. Volit můžete mezi šesti režimy (obdobnými jako u ICQ), aby přátelé viděli, jestli vám mohou zavolat, nebo jestli jste zaneprázdněni. Uživatele jistě potěší i to, že i když je program zcela zdarma, neobsahuje žádnou reklamu ani spyware. Zápory se hledají docela těžko - jen na pomalejších linkách program nelze provozovat, ale to je problémem všech programů tohoto typu.

ICQ

Další program snad ani není nutné představovat - jde o ICQ. Je nutné mít nainstalovánu verzi PRO (ne pouze verzi lite). Ani verze PRO však neumí ihned telefonovat. K tomu je ještě nutné stáhnout plug-in, přes který pak hovor probíhá. Hovor se uskutečňuje pomocí technologie Net2Phone. Jde o software, který by měl fungovat i samostatně, tedy ne jen jako plug-in do ICQ. Bohužel poslední dobou jsou problémy s jeho dosažitelností.

ICQ má mnoho funkcí, my se však podrobně podíváme jen na telefonování přes Net2Phone. Kvalita zvuku je subjektivně horší než u programu Skype, hlas je hodně zkreslený, podobně jako MP3 při velmi nízkém bitrate. Určitě by pomohlo, kdyby bylo možné nastavit kvalitu přenosu. Spousta uživatelů má již tak rychlé připojení, že by mohli zvolit rychlost přenosu třeba v CD kvalitě. Bohužel při připojení prostřednictvím modemu je šířka pásma příliš malá, než aby se dal hovor vůbec provozovat. Dochází také k nepříjemnému zpoždění přenosu, občas až o jednu sekundu, což je na pohodlný hovor hodně. Domluva s firewally také není tak dobrá jako u programu Skype. Přes menu si však můžete lehce otestovat, zda budete moci volat.

Se samotným Net2Phone existuje také možnost telefonovat z počítače na pevnou linku. Bohužel v České republice tato možnost nefunguje, ale potřebujete-li volat třeba do USA, ceny jsou více než

zajímavé: již 2 c/min., tj. zhruba 0,50 Kč/min., což je srovnatelné s cenou za místní hovor. Pokud již používáte ICQ a nechcete instalovat další program, dá se pohodlně volat i s plug-inem Net2Phone. Nevýhodou je nižší kvalita zvuku, větší náročnost na přenosovou rychlost a také reklama v ICQ. Výhodou je velké rozšíření ICQ a možnost levně volat na pevné linky v zahraničí.

WINDOWS MESSENGER

Posledním testovaným programem je Windows Messenger. Tento program ani nemusíte instalovat, je standardní součástí instalace Windows. Předchozí a uživatelsky docela oblíbená verze se jmenovala NetMeeting. Ta uměla také rychle a pohodlně telefonovat z počítače na počítač. Stačilo zadat IP adresu volaného počítače a hovor se mohl uskutečnit. Windows Messenger má být především odpovědí Microsoftu na konkurenci ICQ, Mirandy a podobných programů. Je spravedlivé napsat, že se vývojářům z Redmondu tento program docela povedl. Nabízí všechny důležité funkce, které jsou potřeba, a ovládání je také velmi jednoduché. Program však uživatelům v české kotlině k srdci příliš nepřirostl. Funkce volání je na podobné úrovni jako u Net2Phone. Také zde dochází k určitému zpoždění, většinou však kolem půl sekundy, což je ještě únosné. Pokud máte kvalitnější připojení k internetu, můžete také provozovat videohovor pomocí webové kamery. Pro Windows Messenger platí tedy to samé, co pro ICQ: pokud jej již používáte, budete jej pravděpodobně používat i pro telefonování. Výhodou je velké množství funkcí, které Messenger nabízí, třeba i možnost použití jako poštovního klienta. Pro mluví také to, že je standardní součástí Windows. Že by přišla zase nějaká žaloba proti monopolu?

ZÁVĚR

Uvedené produkty samozřejmě nejsou kompletním přehledem programů pro IP telefonii. Alternativou mohou být třeba i světové portály - příkladem může být yahoo.com a další. IP telefonie má před sebou určitě velkou budoucnost, jejímu rozšíření však zatím brání především nekvalitní a drahé připojení k internetu.

Vratislav Klega

ZAJÍMAVÉ ODKAZY

www.skype.com - domovská stránka programu Skype

www.icq.com - domovská stránka programu ICQ www.microsoft.com/cze/windows/xp/pro/using/howto/communicate/default.asp - informace o Windows Messengeru

www.svetsiti.cz/Tutorialy.asp?ID=165 - tutoriál k IP telefonii

S ČÍM TELEFONOVAT PŘES IP?

S klasickými "bedničkami" k počítači a mikrofonem "do ruky" není telefonování žádná slast. Jednak musíte mít mikrofon stále v ruce a nemůžete už nic dělat, jednak bude mikrofon chytat zpětnou vazbu přes reproduktory, takže druhá strana se bude slyšet s ozvěnou. Lepším řešením je třeba headset. Jde o sluchátka, ke kterým je připojen mikrofon (podobná zařízení znáte z reklam na mobilní operátory nebo z obrázků, na nichž jsou neohrožení piloti letadel). Tato sluchátka se dají sehnat už za pár stokorun a práce s nimi je maximálně pohodlná.

KOLIK VLASTNĚ UŠETŘÍTE?

Připojujete- li se prostřednictvím modemu a chcete provozovat místní hovor, tak se to snad ani nevyplatí. U meziměstského hovoru se vyplatí zapřemýšlet, jestli volání přes PC není výhodnější. Platíte-li však za připojení paušální částku, vyplatí se IP telefonie vždy. Velmi pohodlný je hovor konferenční, v jehož případě již ušetříte značnou část peněz, zvláště tehdy, je-li některý z volajících v zahraničí. Především v západní Evropě se totiž pomocí Wi-Fi můžete připojit k internetu na mnoha místech zcela zdarma.